

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 378/08-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., CSc., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2 T 72/07 z 20. mája 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 41/08 z 9. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. B. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 21. a 24. septembra 2008 doručené podania Ing. R. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorými namietal porušenie svojich práv postupom sudkyne Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“), ktorá podľa neho spôsobila „*dodatočnú falzifikáciu Uznesenia súdu...*“.

Keďže podania sťažovateľa neobsahovali náležitosti ustanovené v § 20, § 50 a § 53 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného

súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), splnenie ktorých je predpokladom začatia konania pred ústavným súdom, ústavný súd ho 2. októbra 2008 vyzval na odstránenie ich nedostatkov. Vo výzve ústavný súd podrobne poučil sťažovateľa o skutočnostiach, ktoré musí obsahovať návrh na začatie konania pred ústavným súdom (akej veci sa týka, kto ho podáva, proti komu smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy, presné označenie, ktoré základné práva alebo slobody sú podľa navrhovateľa porušované). Sťažovateľ bol súčasne upozornený na neprípustnosť návrhu v prípade nepreukázania, že vyčerpal opravné prostriedky alebo právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov.

K sťažnosti nebolo pripojené ani splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, tak ako to ustanovuje § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd sťažovateľa tiež upozornil, že ak podanie nedoplní v určenej lehote, jeho sťažnosť môže byť odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ reagoval na túto výzvu podaniami, ktoré boli doručené ústavnému súdu 23. a 27. októbra 2008, v ktorých oznámil, kto ho bude v tejto veci zastupovať. Dňa 28. októbra 2008 bolo ústavnému súdu doručené doplnenie podania právneho zástupcu sťažovateľa. Z doplnení vyplýva, že postupom sudkyne okresného súdu, resp. jeho uznesením sp. zn. 2 T 72/07 z 20. mája 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 41/08 z 9. júla 2008 došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Uznesenie Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 20. 5. 2008 č. k. 2 T 73/07, ktorým sa opravuje a dopĺňa zapisnica o hlavnom pojednávaní zo dňa 20. 5. 2008 konanom na Okresnom súde Bratislava V. ako aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. Tos 41/08 zo dňa 9. júla 2008, ktorým sa zmieta sťažnosť obžalovaného Ing. B. voči uzneseniu

Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2 T 72/07 zo dňa 20. 5. 2008 nie je v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručujúcim právo na spravodlivý súdny proces.“

Sťažnosť bola doplnená ešte identickými podaniami sťažovateľa doručenými ústavnému súdu prostredníctvom mailu (29. októbra 2008) a v písomnej forme (3. novembra 2008), v ktorom sa okrem iného domáha, aby „*Krajský súd v Bratislave vypočul svedkov, prítomných na pojednávaní 20. mája 2008 na OS Ba-V. Aby neodmietol závažné obvinenia sudkyne JUDr. W. z podvodu na zápisnici ako nedôvodné...*“, a tiež 25. novembra 2008.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k uvedeným postupom a rozhodnutiam okresného súdu, resp. krajského súdu neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, ktorých absencia bráni ústavnému súdu v jej predbežnom prerokovaní. Sťažovateľ aj napriek tomu, že je kvalifikovane zastúpený advokátom, svoju sťažnosť v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietanými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, riadne a zrozumiteľne neodôvodnil.

Sťažovateľ síce tvrdí, že sudkyňa okresného súdu v jeho právnej veci vedenej pod sp. zn. 2 T 72/07 opravila a doplnila pôvodnú zápisnicu z hlavného pojednávania tak, že „*pozmenila pôvodne prednesenú obžalobu dodatkom „a ponechal si ich až do 16. 10. 2005 čím poškodenej spoločnosti F. spôsobil škodu 28. 000 Sk. Právne sa skutok sprenevery posudzuje ako sprenevera podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005Z. z.“*, a v súvislosti s tým namieta aj uznesenie krajského súdu, ktorým bola jeho sťažnosť proti uzneseniu „*o oprave a doplnení zápisnice o hlavnom pojednávaní z 20. mája 2008*“ zamietnutá uznesením sp. zn. 3 Tos 41/08 z 9. júla 2008, ale jeho sťažnosť neobsahuje najmä návrh rozhodnutia (petit), ktorého sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha, vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom rozhodnutia ústavného súdu v uvedenej veci (II. ÚS 37/02, III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 306/04), pretože v ňom žiada, aby ústavný súd vyslovil, že uvedené uznesenia všeobecných súdov nie sú v „*súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručujúcim právo na spravodlivý súdny proces*“.

Nesúlad rozhodnutí všeobecných súdov s ústavou alebo dohovorom nemôže byť ani predmetom konania pred ústavným súdom podľa ustanovenia čl. 125 ústavy a § 37 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde, ktoré upravujú podmienky začatia konania o súlade právnych predpisov s ústavou, a ani v iných typoch konaniach, ktoré vyplývajú z jeho právomoci vymedzenej v čl. 125 až čl. 129 ústavy.

Ústavný súd pripomína, že rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aké vyplývajú z podaní sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 151/06). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení

neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (obdobne II. ÚS 117/05).

Ústavný súd preto na základe uvedeného rozhodol o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa, a to pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec k tomu tiež poznamenáva, že sťažnosť sťažovateľa mohol odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie, pretože podstatou jeho námietok je aj to, že „*Prokurátor vystupujúci v mene Okresnej prokuratúry B. Mgr. P. na hlavnom pojednávaní dňa 20. 5. 2008 / str. 5 zápisnice / kvalifikoval moje správanie ako trestný čin sprenevery podľa ust. § 248 trestného zákona účinného v čase skutku, a nie ako prečin podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., ktorý jednak v čase skutku nebol účinný a pre mňa nebol priaznivejší, teda na jeho aplikáciu nebol dostatočný právny dôvod...*

Namietam, že v danom prípade nejde o opravu zápisnice z hlavného pojednávania samosudkyňou, ale jej meritórnu zmenu v môj evidentný neprospech, pretože pozmenená kvalifikácia trestného činu na § 213 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. je prísnejšia a neberie zreteľ na nepatrnú spoločenskú nebezpečnosť údajného trestného činu“.

Ústavný súd ďalej uvádza, že v trestnej veci sťažovateľa je síce okresným súdom meritórne rozhodnuté rozsudkom, ale konanie nie je ešte právoplatne skončené. Spis sa v dôsledku podaného odvolania od 28. augusta 2008 totiž nachádza na krajskom súde, ktorý nariadil termín verejného hlavného pojednávania na 27. november 2008.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc

všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Vychádzajúc z doterajšieho priebehu konania ústavný súd konštatuje, že ochranu ústavou chránených práv a slobôd, ku ktorým malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť doterajším postupom všeobecných súdov, môže poskytnúť v odvolacom konaní krajský súd, alebo ešte aj samotný okresný súd v rámci prípadného pokračovania konania pred ním vo veci samej, ak bude jeho rozsudok zrušený.

V posudzovanom prípade teda rozhoduje v merite veci a o tom, či postup a rozsudok okresného súdu bol zákonný a vychádzal z podanej obžaloby predovšetkým krajský súd. Právomoc krajského súdu teda v súčasnosti vylučuje aj právomoc ústavného súdu konať o namietanom porušení sťažovateľom označených základných práv.

Za týchto okolností nie je daný (ústavný) dôvod, aby ústavný súd vstupoval v trestnej veci sťažovateľa do právomoci všeobecných súdov. Sťažovateľ tiež môže (alebo mohol) ešte uplatniť argumentáciu týkajúcu sa porušenia svojich základných práv priamo pred odvolacím súdom, a nie domáhať sa od ústavného súdu rozhodnutia, aby krajský súd „vypočul svedkov...“, ako to žiadal vo svojom podaní z 23. októbra 2008.

Nevyužitie uvedených možností ochrany označených práv sťažovateľa nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2008